

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

KOMITET REGIONÓW

127. SESJA PLENARNA KR-U, 31.1.2018–1.2.2018

Rezolucja Europejskiego Komitetu Regionów – Sporządzona przez Komisję Europejską roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2018 r.

(2018/C 176/01)

Dokument przedłożony przez grupy polityczne EPL, PES, ALDE, EA i EKR

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR)

- uwzględniając komunikat Komisji Europejskiej dotyczący rocznej analizy wzrostu gospodarczego na rok 2018 ⁽¹⁾ oraz rozpoczęcie europejskiego semestru 2018,
 - uwzględniając swoją rezolucję w sprawie europejskiego semestru 2017 z 11 października 2017 r. oraz w świetle rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2018 r.,
 - uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z 26 października 2017 r. w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro ⁽²⁾
1. Uważa, że pomimo względnego ożywienia makroekonomicznego gospodarki UE nadal nie ma miejsca na samozadowolenie, ponieważ stopa bezrobocia pozostaje zbyt wysoka w wielu regionach Europy, w szczególności wśród młodych ludzi, a efekt wielu lat niedoinwestowania bardzo negatywnie wpływa na konkurencyjność i spójność UE.
 2. Zgadza się z Komisją, że brak konkurencyjności i spójności UE oraz jej słabości bankowe wymagają usunięcia strukturalnych niedociągnięć unii gospodarczej i walutowej (UGW), czym należy się zająć przed kolejnym kryzysem, jak stwierdzono w opinii KR-u w sprawie pogłębienia UGW w Europie do 2025 r. ⁽³⁾.
 3. Z zadowoleniem przyjmuje znaczenie, jakie w rocznej analizie wzrostu gospodarczego nadano Europejskiemu filarowi praw socjalnych.
 4. Popiera silny nacisk, jaki w rocznej analizie wzrostu gospodarczego położono na długofalowy wzrost gospodarczy. W związku z tym ubolewa, że nie dostosowano krótkookresowych- wtycznych do długoterminowych celów UE w zakresie zrównoważonego wzrostu i tworzenia miejsc pracy. Zalecenia dla poszczególnych krajów powinny w większym stopniu uwzględniać cele agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030.
 5. Ubolewa nad faktem, że w rocznej analizie wzrostu gospodarczego nie odniesiono się do roli władz lokalnych i regionalnych w dziedzinie inwestycji. Przypomina, że władze te są odpowiedzialne za ponad połowę inwestycji publicznych w UE. Wzywa państwa członkowskie do usunięcia przeszkód stojących przed prywatnymi i publicznymi inwestycjami na poziomie lokalnym i regionalnym. Z zalem odnotowuje, że w obecnym dokumencie nie kontynuuje się rozważań na temat przeszkód dla inwestycji rozpoczętych w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2016 r.

⁽¹⁾ COM(2017) 690 final.

⁽²⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2017-0418&language=EN&ring=A8-2017-0310>.

⁽³⁾ Przyjęta 30 listopada 2017 r.; sprawozdawca: Christophe Rouillon (FR/PES).

6. Wyraża przekonanie, że aby podnieść efektywność europejskiego semestru i poczucie odpowiedzialności na szczeblu lokalnym, warunkiem sine qua non jest ustrukturyzowane zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych jako partnerów w procesie europejskiego semestru – w kontekście rzeczywistego podziału kompetencji między poszczególne szczeble sprawowania rządów w państwach członkowskich UE. W związku z tym KR ponownie wzywa do ustanowienia kodeksu postępowania dotyczącego udziału władz lokalnych i regionalnych w europejskim semestrze⁽⁴⁾ i zachęca Komisję, by wzięła aktywny udział w propagowaniu takiego kodeksu. Zaleca również, by następna roczna analiza wzrostu gospodarczego zawierała specjalny rozdział poświęcony stanowi regionów oraz roli władz lokalnych i regionalnych, a także wnosi, aby państwa członkowskie uczyniły to samo w swoich krajowych programach reform.
7. Zaleca, aby państwa członkowskie bezpośrednio angażowały władze lokalne i regionalne w realizację krajowych programów reform oraz w proces europejskiego semestru. Nie należy przy tym zapominać, że regiony nie mogą być karane za niezrealizowanie celów przypisanych wyłącznie państwu.
8. Uważa, że w zaleceniach dla poszczególnych krajów należy przyznać bardziej eksponowaną rolę kwestiom związanym ze zmianami demograficznymi, które stają się coraz ważniejszym parametrem spójności terytorialnej i społecznej.
9. Podkreśla, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne są i powinny pozostać głównym narzędziem UE służącym realizacji zapisanych w traktacie celów spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Wymagane programowanie w ramach programów operacyjnych skonsolidowało się jako niezbędne narzędzie oceny sytuacji gospodarczej regionów i ich potrzeb w zakresie reform.
10. Sprzeciwia się również koncepcji podporządkowania polityki spójności europejskiemu semestrowi, ponieważ polityka spójności posiada własne umocowanie prawne w Traktatach UE. Ponadto, gdyby to powiązanie miało się stać efektywniejsze dzięki włączeniu polityki spójności do krajowych programów reform, programy te musiałyby, poczynając od szczebla europejskiego, zostać przeprojektowane, tak aby zachować wymiar terytorialny i zdecentralizowane podejście oparte na partnerstwie⁽⁵⁾.
11. Zwraca uwagę, że oprócz potrzeby wzmocnienia zdolności administracyjnych niezbędne jest wprowadzenie rzeczywistego uproszczenia przepisów dotyczących europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, przepisy te bowiem mają negatywny wpływ na te zdolności oraz na wydajność i skuteczność struktur i zasobów ludzkich przeznaczonych do zarządzania tymi funduszami.
12. Z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe osiągnięcia uzyskane dzięki EFIS z punktu widzenia aktywowanych inwestycji, jest jednak zaniepokojony niepewną dodatkowością EFIS i jego niezrównoważonym zakresem geograficznym. Podkreśla, że – jak wynika z niedawno opublikowanego badania zleconego przez KR⁽⁶⁾ – brak zdolności administracyjnej i finansowania długoterminowych inwestycji oraz uciążliwe przepisy wciąż uniemożliwiają władzom lokalnym i regionalnym wykorzystanie EFIS.
13. Przyjmuje do wiadomości propozycję Komisji dotyczącą przygotowania we współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) i dzięki pomocy Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego konkretnej inicjatywy w celu poprawy dostępu regionów najbardziej oddalonych do Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS).
14. Przypomina, że KR popierał projekty zmierzające do dalszej liberalizacji handlu, ale podkreśla, że każdą nową inicjatywę należy koniecznie poprzedzić ocenami skutków, identyfikując i kwantyfikując na wczesnym etapie ewentualny asymetryczny wpływ na europejskie regiony, aby umożliwić podjęcie szybkich działań politycznych. Wzywa również do uczynienia z unijnych instrumentów ochrony handlu szybkich i skutecznych narzędzi reagowania na nieuczciwe praktyki handlowe.
15. Zgadza się, że przyszłość europejskiego przemysłu zależy od jego zdolności do inwestowania w produkcję wysokiej jakości i nowe technologie oraz do podejmowania wyzwań i wykorzystywania szans stwarzanych przez cyfryzację i dekarbonizację. Zgadza się również, że należy zwrócić szczególną uwagę na inwestycje we wzmacnianie wykorzystania technologii przez MŚP i specjalizację pracowników. Wzywa Komisję do wykorzystania strategii w zakresie komunikacji dotyczącej polityki przemysłowej jako podstawy do opracowania ambitniejszej i bardziej holistycznej wizji europejskiego przemysłu w perspektywie średnioterminowej oraz silnego wymiaru terytorialnego z uwzględnieniem kluczowej roli, jaką regionalne ekosystemy odgrywają w nowocześniejszym przemyśle.
16. Podkreśla, że reformy strukturalne, o których mowa w rocznej analizie wzrostu gospodarczego, powinny koncentrować się na obszarach polityki mających znaczenie dla UE z punktu widzenia kompetencji, aby były zgodne z zasadą pomocniczości i mogły zapewnić europejską wartość dodaną pod względem konkurencyjności.

⁽⁴⁾ Zob. opinia KR-u „Ulepszenie zarządzania europejskim semestrem – kodeks postępowania dotyczący udziału władz lokalnych i regionalnych”, przyjęta 11 maja 2017 r.

⁽⁵⁾ Zob. opinia KR-u „Przyszłość polityki spójności po 2020 r. Ku silnej i skutecznej europejskiej polityce spójności po 2020 r.”, przyjęta 12 maja 2017 r.

⁽⁶⁾ http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Documents/Implementation-EFSI/implementation_EFSI_pdf.pdf.

17. Podkreśla znaczenie wspierania regionów i miast we wzmacnianiu ich systemów przedsiębiorczości i budowaniu połączeń między nimi, by pomóc MŚP w lepszym integrowaniu transregionalnego, europejskiego i globalnego łańcucha wartości. Dlatego zgadza się z celami Komisji dotyczącymi wspierania dostępu transgranicznego oraz współpracy MŚP w całym łańcuchu wartości. Jest to konieczne zwłaszcza w regionach o trwałych niekorzystnych warunkach geograficznych, które utrudniają przedsiębiorstwom prowadzenie działalności międzynarodowej.

18. Przypomina o znaczeniu przyjaznego otoczenia regulacyjnego i administracyjnego, aby ułatwić przedsiębiorstwom, a szczególnie przedsiębiorstwom scale-up, dostęp do finansowania i transgranicznego pozyskiwania środków finansowych oraz w pełni uwolnić potencjał europejskiego rynku kapitału podwyższonego ryzyka.

19. Podkreśla, że brak zdolności administracyjnych wielu jednostek administracji publicznej na poziomie lokalnym i regionalnym stoi na przeszkodzie wdrażania reform strukturalnych oraz inwestycji długoterminowych niezbędnych do niwelowania luki inwestycyjnej. Ponownie stwierdza, że Komisja powinna opracować jednolity dokument strategiczny koordynujący wszystkie strumienie finansowanej przez UE pomocy technicznej w zakresie budowania zdolności, w tym program wspierania reform strukturalnych.

20. Ponawia swój apel o wyłączenie inwestycji władz lokalnych i regionalnych w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych we wszystkich państwach UE z obliczeń deficytu i pułapów długu ustalonych w ramach paktu stabilności i wzrostu. Przeciwwstawia się warunkowości makroekonomicznej, która mogłaby doprowadzić do karania regionów i miast za decyzje polityczne, nad którymi nie mają one kontroli.

21. Popiera potrzebę zapewnienia zdrowych finansów publicznych i ograniczenia wysokich poziomów długu publicznego w interesie przyszłych pokoleń. Podkreśla, że należy ulepszyć strukturę wydatków publicznych w świetle zasad OECD dotyczących skutecznych inwestycji publicznych na różnych szczeblach sprawowania rządów. Angażuje się we wnoszenie wkładu w monitorowanie wdrażania tych zasad. Zachęca Komisję do podjęcia działań zmierzających do promowania decentralizacji budżetowej w całej UE, która zgodnie z dostępnymi informacjami umożliwiłaby poprawę wydajności wydatków publicznych⁽⁷⁾.

22. Zgadza się co do potrzeby skutecznego korzystania z narzędzi dostępnych na szczeblu UE, w szczególności z funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w ramach polityki spójności, lecz jest zdania, że należy usprawnić funkcjonowanie ram wykonania i unikać w tym kontekście nadmiernego formalizmu.

23. Podkreśla, że znaczną część zamówień publicznych realizują władze lokalne i regionalne oraz że wysiłki zmierzające do poprawy zdolności administracyjnych zawarte w pakiecie dotyczącym zamówień publicznych⁽⁸⁾ powinny w związku z tym być kierowane przede wszystkim do samorządów.

24. Podkreśla, że zgodnie z niedawnym wspólnym badaniem OECD i KR-u na temat związanych z finansowaniem, zarządzaniem i przepisami wyzwań dotyczących inwestycji w infrastrukturę miast i regionów UE⁽⁹⁾ dla 66 % procent respondentów problemem była złożoność unijnych dyrektyw UE dotyczących zamówień publicznych, a dla 61 % potencjalne koszty i czas związane z rozstrzygnięciem sporów sądowych dotyczących postępowań o udzielenie zamówienia.

25. Wzywa państwa członkowskie do podjęcia działań na rzecz ograniczenia preferencyjnego traktowania zadłużenia w systemie opodatkowania i zwalczania agresywnego planowania podatkowego. Podkreśla kluczowe znaczenie prac prowadzonych na rzecz wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCCTB), wiążących prawnie środków zapobiegających nadużyciom i zwiększonej przejrzystości podatkowej. Z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji na rzecz ustanowienia zasad umożliwiających opodatkowanie zysków przedsiębiorstw wielonarodowych osiągniętych dzięki gospodarce cyfrowej.

26. Z zadowoleniem przyjmuje zwrócenie większej uwagi na strukturę i skuteczność wydatków publicznych na obronę. Podkreśla, że tego rodzaju wydatki powinny pomóc w przezwyciężeniu obecnej fragmentacji unijnego sektora obrony, w tym poprzez zachęcanie do racjonalizacji i współpracy transgranicznej przedsiębiorstw wszelkich rozmiarów.

27. Zauważa, że 76 % zaleceń dla poszczególnych krajów na 2017 r. dotyczy reform strukturalnych, które mogą mieć zróżnicowany wpływ terytorialny; w oparciu o istniejący podział uprawnień między różne szczeble sprawowania rządów reformy te można przeprowadzić jedynie w ramach partnerstwa z władzami lokalnymi i regionalnymi.

⁽⁷⁾ Zob. również sprawozdanie OECD w sprawie federalizmu budżetowego za 2016 r. – „Making Decentralisation Work”.

⁽⁸⁾ COM(2017) 572.

⁽⁹⁾ W publikacji.

28. Z zadowoleniem przyjmuje zawarte w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2018 r. stwierdzenie dotyczące kluczowego znaczenia silniejszych i skuteczniejszych instytucji publicznych dla tworzenia odpornych struktur gospodarczych wspierających inwestycje i wzrost gospodarczy, a także uznanie, że w ramach reform strukturalnych należy brać pod uwagę efekty dystrybucyjne wywierane w regionach.

29. Zobowiązuje swego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, prezydencji bułgarskiej w Radzie oraz przewodniczącemu Rady Europejskiej.

Bruksela, dnia 1 lutego 2018 r.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*
